

* نگاه کلی

سلام به همه‌ی دانش‌آموزان عزیز و کاربران محترم سایت انتشارات دریافت! پیش از همه چیز، خیلی خوش‌حالم که امسال هم مثل سال‌های قبل در خدمت شما هستم برای تحلیل سؤال‌های آزمون‌های سنجش و هم‌چنین آزمون سراسری. امیدوارم تا این‌جای کار درس‌ها را خوب خوانده باشید و این روزها آرام‌آرام بروید سراغ جمع‌بندی نهایی دروس. یادتان باشد یک جمع‌بندی درست و حسابی خیلی مهم است و می‌تواند روی نتیجه‌ی کنکور شما کاملاً تأثیرگذار باشد.

اما سؤال‌های گسسته‌ی این آزمون سنجش را از چند نظر می‌توان مورد بررسی قرار داد:

۱- تعداد سؤال‌ها:

با یک بررسی ساده می‌توان به این نتیجه رسید که در این ده سال گذشته، تعداد سؤال‌های گسسته‌ی کنکور سراسری بین ۱۳ تا ۱۵ سؤال در نوسان بوده‌است. تعداد سؤال‌های گسسته‌ی این آزمون سنجش ۱۲ تا بوده است که تقریباً با تعداد سؤالات آزمون سراسری یکسان است. البته در همین آزمون سؤال ۱۲۵ را نیز به نوعی می‌توان از سؤال‌های مربوط به بخش استدلال ریاضی دانست که در این صورت تعداد سؤال‌های گسسته‌ی آزمون برابر ۱۳ تا می‌شود. از این نظر سازمان سنجش نسبت به سال‌های گذشته پیش‌رفت خوبی داشته، چراکه در سال‌های پیش در بعضی از آزمون‌های سنجش تعداد سؤال‌های گسته هفت، هشت تا بیش‌تر نبود!

۲- پراکندگی سؤال‌ها:

در این آزمون یک سؤال از بخش گراف، ۳ سؤال از نظریه‌ی اعداد، یک سؤال از ترکیبات، ۵ سؤال از آنالیز ترکیبی و احتمال و ۲ سؤال نیز از مبحث مجموعه‌ها آمده‌بود که از نظر پراکندگی و پوشش کامل مباحث تقریبی مناسب به نظر می‌رسد. هرچند که از ۵ سؤال احتمال، هیچ‌کدام مربوط به احتمال کتاب گسسته‌ی پیش نبود و این‌طور به نظر می‌رسد که طراحان محترم سنجش فرض را بر این گذاشته بودند که شاید هنوز بعضی از دانش‌آموزان مباحث احتمال کتاب گسسته را به‌طور کامل نخوانده باشند، چراکه مثلن در همین آزمون از انتگرال هم احتمالاً با استدلال مشابه، سؤالی نیامده بود.

۳) درجه‌ی سختی و سادگی سؤال‌ها:

این موضوع همیشه از بزرگ‌ترین ضعف‌های آزمون‌های سنجش در زمینه‌ی درس ریاضی بوده‌است. سؤال‌های آزمون‌های سنجش معمولاً خیلی ساده‌اند، در صورتی که سؤال‌های کنکور سراسری واقعاً این‌گونه نیستند. این اتفاقی است که هر سال دارد می‌افتد و نمی‌دانم چرا سازمان محترم سنجش درصدد اصلاح آن نیست. مثلن در همین آزمون اگر درجه‌ی سختی سؤال‌ها را از ۱ تا ۵ طبقه‌بندی کنیم، (۱ برای خیلی ساده، ۲ برای ساده، ۳ برای متوسط، ۴ برای سخت و ۵ برای خیلی سخت) وضعیت سؤال‌ها به این‌گونه است:

شماره سؤال	مبحث	درجه‌ی سادگی یا سختی	تکراری یا جدید بودن
۱۱۰	آنالیز ترکیبی	۲	تکراری
۱۲۶	مجموعه‌ها	۱	تکراری
۱۲۷	مجموعه‌ها	۲	تکراری
۱۲۸	رابطه‌ها	۳	تکراری
۱۲۹	احتمال	۲	تکراری
۱۳۰	احتمال	۱	تکراری
۱۵۰	گراف	۱	تکراری
۱۵۱	نظریه‌ی اعداد	۲	تکراری
۱۵۲	نظریه‌ی اعداد	۲	تکراری
۱۵۳	نظریه‌ی اعداد	۳	تکراری
۱۵۴	احتمال	۳	تکراری
۱۵۵	احتمال	۳	تکراری

همان‌طور که می‌بینید بیش‌تر سؤال‌های آزمون ساده یا خیلی ساده بوده‌اند (مثلن سؤال گراف آزمون اصلی از شدت سادگی خنده‌دار به نظر می‌رسد!) در صورتی که خودتان بروید و کنکورهای چند سال گذشته را ببینید و مشاهده کنید سطح سؤال‌ها در چه حد و حدودی بوده‌است. از این نظر آزمون سنجش معیار مناسبی نیست و متأسفانه بچه‌ها را به اشتباه می‌اندازد.

۴- تکراری یا جدید بودن سؤال‌ها:

این مورد نیز از نقطه ضعف‌های سنجش نسبت به آزمون سراسری است. در کنکور سراسری ۹۱ (با نگاه به سؤالات ۱۴ سال گذشته) ۳ سؤال ایده‌ی جدیدی داشتند در صورتی که در این آزمون فقط می‌شود یک سؤال را، تازه آن هم با اگر و اما، دارای ایده‌ی جدیدی دانست و بقیه‌ی سؤال‌ها رسماً تکراری بودند. این مسأله چندان خوب نیست به‌خصوص اگر خود سؤال کنکور عیناً در آزمون سنجش آمده‌باشد (مثلن سؤال ۱۵۳) چراکه ممکن است دانش‌آموز جواب سؤال یادش مانده‌باشد و سر جلسه بدون حل کردن به آن درست پاسخ دهد.

اما در پایان بد نیست اشاره کنم که سازمان سنجش دارد تلاش می‌کند نسبت به سال گذشته آزمون‌های بهتری طراحی کند و این تلاش ارزشمند است. اشکالاتی که اشاره کردم هنوز وجود دارد اما امید می‌رود در آزمون‌های بعدی وضع بهتر شود!

مهندس عطا صادقی